

1. Прокуратура в Україні .

Прокуратура - єдина централізована система державних органів, які від імені України здійснюють нагляд за точним виконанням та єдиним застосуванням законів через своєчасне виявлення правопорушень, вжиття заходів щодо їх усунення і притягнення винних до відповідальності.

Діяльність органів прокуратури спрямована на утвердження верховенства закону, зміцнення правої порядку і має своїм завданням захист від неправомірних посягань на:

- закріплені Конституцією України незалежність держави, суспільний і державний лад, політичну та економічну систему, права національних груп і територіальних утворень;
- гарантовані Конституцією, іншими законами України та міжнародними правовими актами соціально-економічні, політичні, особисті права і свободи людини і громадянина;
- основи демократичного устрою державної влади, правовий статус місцевих рад народних депутатів, органів територіального громадського самоврядування. На органи прокуратури України покладено такі функції:

- 1) підтримання державного обвинувачення в суді;
- 2) представництво інтересів громадянина або держави в суді у випадках, визначених законом;
- 3) нагляд за додержанням законів органами, які проводять оперативно-розшукову діяльність, дізнання, досудове слідство;
- 4) нагляд за додержанням законів під час виконання судових рішень у кримінальних справах, а також у разі вжиття інших заходів примусового характеру, пов'язаних з обмеженням особистої свободи громадян.

Відповідно до п. 9 Перехідних положень Конституції України прокуратура продовжує виконувати функцію нагляду за додержанням і застосуванням законів та функцію попереднього слідства - до набрання чинності законами, що регулюють діяльність державних органів із контролю за додержанням законів, та до сформування системи досудового слідства і набрання чинності законами, що регулюють її функціонування. Основні принципи організації та діяльності органів прокуратури полягають у тому, що вони:

- становлять єдину централізовану систему, яку очолює Генеральний прокурор України, з підпорядкуванням нижчестоящих прокурорів вищестоящим;
- здійснюють, свої повноваження на підставі додержання Конституції України та чинних на території її республіки законів, незалежно від будь-яких органів державної влади, посадових осіб, а також рішень громадських об'єднань чи їхніх органів;
- захищають у межах своєї компетенції права і свободи громадян на засадах їх рівності перед законом, незалежно від національного чи соціального походження, мови, освіти, ставлення до релігії, політичних переконань, службового чи майнового стану та інших ознак;
- вживають заходів до усунення порушень закону, хоч би від кого вони виходили, поновлення порушених прав і притягнення в установленому законом порядку до відповідальності осіб, які допустили ці порушення;
- діють гласно, інформують державні органи влади, громадськість про стан законності та заходи щодо її зміцнення.

Працівники прокуратури не можуть належати до будь-яких політичних партій чи рухів. Втручання інших органів державної влади, посадових осіб, засобів масової інформації, громадсько-політичних організацій (рухів) та їхніх представників у діяльність прокуратури з нагляду за додержанням законів або з розслідування діянь, що містять ознаки злочину, забороняється. Вплив у будь-якій формі на працівника прокуратури з метою перешкодити виконанню ним службових обов'язків чи домогтися винесення неправомірного рішення тягне за собою відповідальність, передбачену законом.

Вимоги прокурора, що відповідають чинному законодавству, є обов'язковими для всіх

органів, підприємств, установ, організацій, посадових осіб і громадян та виконуються невідкладно або в передбачені законом чи визначені прокурором строки.

2. Поліція, її завдання.

Згідно із Законом України "Про міліцію" міліція України - це державний озброєний орган виконавчої влади, який захищає життя, здоров'я, права і свободи громадян, власність, природне середовище, інтереси суспільства і держави від протиправних посягань. Правовою основою діяльності міліції є Конституція України, Закон України "Про міліцію", інші законодавчі акти держави, постанови Верховної Ради України, укази Президента України, постанови Кабінету Міністрів України, нормативні акти Міністерства внутрішніх справ України.

Діяльність міліції будується на принципах законності, гласності, гуманізму, поваги до особи, соціальної справедливості, взаємодії з трудовими колективами, громадськими організаціями і населенням. Вона інформує органи влади і управління, населення, засоби масової інформації про свою діяльність, стан громадського порядку та заходи щодо його зміцнення. За узгодженням з міліцією засоби масової інформації можуть акредитувати своїх журналістів при її органах. Не підлягають розголошенню відомості, що становлять державну або службову таємницю.

У підрозділах міліції не допускається діяльність політичних партій, рухів та інших громадських об'єднань, які мають політичну мету. При виконанні службових обов'язків співробітники міліції незалежні від впливу будь-яких політичних громадських об'єднань. Державні органи, громадські об'єднання, посадові особи, трудові колективи, громадяни зобов'язані сприяти міліції в охороні громадського порядку та боротьбі із злочинністю.

Основні завдання міліції

Основними завданнями міліції є:

забезпечення особистої безпеки громадян, захист їх прав і свобод, законних інтересів; запобігання правопорушенням і їх припинення; охорона та забезпечення громадського порядку;

виявлення і розкриття злочинів, розшук осіб, які їх вчинили;

забезпечення безпеки дорожнього руху;

захист власності від злочинних посягань;

виконання кримінальних покарань та адміністративних стягнень;

участь у наданні соціальної, правової допомоги громадянам, сприяння у межах своєї компетенції державним органам, підприємствам і організаціям у виконанні покладених на них законом обов'язків.

Міліція виконує свої завдання неупереджено, відповідно до закону. Ніякі виключні обставини або вказівки посадових осіб не можуть бути підставою для будь-яких незаконних дій або бездіяльності міліції. Для забезпечення громадського порядку співробітники міліції зобов'язані вживати заходів незалежно від свого підпорядкування. Співробітник міліції повинен поважати гідність особи і гуманно до неї ставитися, захищати права людини незалежно від її соціального походження, майнового та іншого становища, расової та національної належності, громадянства, віку, мови та освіти, ставлення до релігії, статі, політичних та інших переконань. У взаємовідносинах з громадянами він повинен виявляти високу культуру і такт, не розголошувати відомостей, що стосуються особистого життя, принижують честь і гідність, якщо виконання обов'язків не вимагає іншого.

Міліція тимчасово, у межах чинного законодавства, обмежує права і свободи громадян, якщо без цього не можуть бути виконані покладені на неї обов'язки, й зобов'язана дати їм пояснення з цього приводу.

До виконання завдань з охорони громадського порядку, громадської безпеки і боротьби зі злочинністю у порядку, встановленому чинним законодавством, можуть залучатися інші співробітники органів внутрішніх справ (курсанти, слухачі, ад'юнкти, викладацький склад

навчальних закладів МВС України), військовослужбовці внутрішніх військ. На них, а також на працівників органів внутрішніх справ, які добровільно виконують ці завдання або до службових обов'язків яких входить виконання зазначених завдань, поширюються права та обов'язки, гарантії правового і соціального захисту та відповідальність працівників міліції.

Міліція належить до системи Міністерства внутрішніх справ України і є складовою частиною апарату державного управління. Разом з тим міліція - надзвичайний орган управління. Вона не тільки організує, а й безпосередньо практично здійснює охорону громадського порядку і боротьбу зі злочинністю.

Правове становище міліції, форми і методи практичного здійснення завдань щодо охорони правопорядку зумовлені її призначенням: її апарати, служби і підрозділи вживають заходів із запобігання і припинення протиправних діянь, розкриття злочинів, розшуку і затриманню злочинців; її співробітники згідно з законом можуть застосовувати спеціальні засоби фізичного впливу та вогнепальну зброю; дисципліна в міліції та проходження служби встановлені відповідно до військової: особи рядового і начальницького складу міліції складають Присягу на вірність державі, віддану і бездоганну службу своєму народові.

Основні функції та обов'язки міліції

Права та обов'язки, організація роботи та структура підрозділів міліції визначаються положеннями, що затверджуються Міністром внутрішніх справ України. Відповідно до поставлених перед міліцією завдань вона виконує різні за своїм характером і змістом обов'язки, які можна поділити на чотири основні групи:

охорона громадського порядку;

боротьба зі злочинністю;

охорона власності та фізичних осіб;

запобігання правопорушенням.

При охороні громадського порядку міліція здійснює широкий комплекс заходів, спрямованих на запобігання і припинення правопорушень на вулицях, площах, у парках, на транспортних магістралях, вокзалах, пристанях, в аеропортах та інших громадських місцях; здійснює адміністративний нагляд за виконанням посадовими особами і громадянами рішень органів державної влади та державного управління з питань охорони громадського порядку, виявляє при цьому правопорушників і забезпечує притягнення винуватців до відповідальності; у межах своїх повноважень сприяє народним депутатам, представникам органів державної влади у виконанні ними своїх обов'язків.

Разом з іншими державними органами та громадськими організаціями міліція веде боротьбу проти пияцтва і алкоголізму, вилучає з громадських місць осіб, що перебувають у нетверезому стані, розпивають спиртні напої у невідповідних для цього місцях, здійснює додержання правил торгівлі спиртними напоями, оформляє, а також подає до суду матеріали на осіб, які хворі, на алкоголізм і наркоманію для вирішення питання щодо їх примусового лікування; веде боротьбу з хуліганством та дрібною спекуляцією; вживає заходів щодо запобігання бродяжництву і дитячій безпритульності та боротьби з правопорушеннями неповнолітніх.

Служби міліції впроваджують у життя правила паспортної і дозвільної систем; забезпечують безпеку дорожнього руху в містах, інших населених пунктах і на автомобільних шляхах; здійснюють нагляд за технічним станом автотранспорту; забезпечують порядок у період надзвичайних обставин (аварії і катастрофи, стихійне лихо, епідемії, епізоотії), під час проведення різних масових дій і заходів цивільної оборони.

Міліція виконує адміністративну, профілактичну, оперативно-розшукову, кримінально-процесуальну, виконавчу та охоронну (на договірних засадах) функції.

Вона складається з підрозділів: кримінальної міліції; міліції громадської безпеки, транспортної міліції, державної автомобільної інспекції; міліції охорони та спеціальної

міліції.

До кримінальної міліції належать служби карного розшуку, з боротьби з організованою злочинністю, кримінального пошуку, боротьби з економічною злочинністю, слідчої роботи і дізнання.

Міліцію громадської безпеки становлять служби охорони громадського порядку (патрульно-постової служби міліції, приймальники-розподільники для затриманих за бродяжництво, приймальники-розподільники для неповнолітніх, охорони, утримання і конвоювання затриманих і взятих під варту осіб, спецприймальники, підрозділи міліції швидкого реагування "Беркут"), паспортної та міграційної роботи, дозвільної системи, дільничних інспекторів міліції, забезпечення карантинних і ветеринарно-санітарних заходів у разі проведення боротьби з епізоотією.

До транспортної міліції належать відповідні підрозділи, які забезпечують охорону громадського порядку та боротьбу зі злочинністю на залізничному, водному та повітряному транспорті.

Державна автомобільна інспекція становить сукупність підрозділів дорожньо-патрульної служби, дорожнього нагляду, реєстраційно-екзаменаційної роботи, технічного нагляду, розшуку транспортних засобів, пропаганди та агітації з безпеки руху.

Міліція охорони складається з підрозділів, які забезпечують на договірних засадах охорону усіх видів власності, об'єктів майна та вантажів, фізичних осіб, грошових коштів. До спеціальної міліції належать підрозділи внутрішніх справ на закритих об'єктах (наприклад, підприємства з особливим режимом функціонування).

Для забезпечення громадського порядку на об'єктах і територіях, які мають особливе народногосподарське значення або постраждали від стихійного лиха, екологічного забруднення, катастрофи, Міністерство внутрішніх справ України з дозволу Кабінету Міністрів України може створювати спеціальні підрозділи міліції.

Законодавством України встановлено загальні для усіх працівників міліції обов'язки, згідно з якими співробітник міліції на території України незалежно від посади, яку він обіймає, місця перебування і часу в разі звернення до нього громадян або службових осіб із заявою чи повідомленням про події, які загрожують особистій чи громадській безпеці, або у разі безпосереднього виявлення таких зобов'язаний вжити заходів щодо запобігання і припинення правопорушень, рятування людей, подання допомоги особам, які їй потребують, встановлення та затримання осіб, які вчинили правопорушення, охорони місця події, а також повідомити про це в найближчий підрозділ міліції.

У питаннях забезпечення боротьби зі злочинністю та громадського порядку на працівників міліції покладений обов'язок виявляти, запобігати, припиняти та розкривати злочини, використовувати з цією метою оперативно-розшукові і профілактичні заходи; приймати, а також реєструвати заяви і повідомлення про злочини та адміністративні правопорушення, своєчасно приймати за ними рішення; розшукувати осіб, які переховуються від органів дізнання, слідства і суду, ухиляються від виконання кримінального покарання, пропали безвісти, та інших осіб; охороняти, конвоювати та тримати затриманих і взятих під варту осіб; забезпечувати громадський порядок під час проведення масових заходів комерційного характеру, виконання загальнообов'язкових рішень місцевих рад народних депутатів, прийнятих ними в межах своєї компетенції, з питань охорони громадського порядку та правил торгівлі у невстановлених для цього місцях.

Виконуючи адміністративні функції, міліція зобов'язана припиняти адміністративні правопорушення і здійснювати провадження у цих справах; забезпечувати в межах своєї компетенції безпеку дорожнього руху, дотримання законів, правил, нормативів у цій сфері, здійснювати реєстрацію, облік автотранспортних засобів, приймати іспити на право керування транспортними засобами та видавати відповідні документи; запобігати забрудненню повітря, водойм транспортними засобами та сільськогосподарською технікою; давати дозвіл на придбання, зберігання, носіння і перевезення зброї,

боєприпасів, вибухових речовин та матеріалів, інших предметів та речовин, щодо зберігання і використання яких встановлено спеціальні правила, а також на відкриття об'єктів, де вони використовуються, контролювати додержання зазначених правил і функціонування згаданих об'єктів; контролювати додержання громадянами та службовими особами встановлених законодавством правил паспортної системи, в'їзду, виїзду, перебування в Україні та транзитного проїзду через її територію іноземних громадян та осіб без громадянства.

З метою забезпечення громадської безпеки міліція зобов'язана повідомляти відповідні державні органи та громадські об'єднання про аварії, катастрофи, стихійне лихо та інші надзвичайні події, вживати невідкладних заходів щодо ліквідації їх наслідків, рятування людей і надання їм допомоги, охорони майна, що залишилося без нагляду; брати участь у проведенні карантинних заходів під час епідемій та епізоотій; у встановленому порядку виявляти і повідомляти заклади охорони здоров'я про осіб, які становлять групу ризику на СНІД, та здійснювати за поданням закладу охорони здоров'я, з санкції прокурора привід цих осіб, а також інфікованих вірусом імунодефіциту людини, хворих на венеричні захворювання та хронічний алкоголізм і наркоманів, які вводять наркотичні речовини шляхом ін'єкцій, для обов'язкового обстеження та лікування.

У сфері боротьби зі злочинністю міліція забезпечує прийом, реєстрацію, облік і вирішення заяв, повідомлень про вчинені і ті, що готуються, злочини, а також іншої інформації про події і факти, які стосуються боротьби зі злочинністю. Вона проводить роботу з запобігання злочинам і вживає необхідних заходів щодо їх припинення, а також оперативно-розшукові та інші передбачені законом заходи з метою розкриття злочинів і виявлення осіб, що їх вчинили; порушує кримінальні справи, здійснює невідкладні слідчі дії для встановлення і закріплення слідів злочину; провадить у межах своєї компетенції дізнання з кримінальних справ; охороняє та конвоює затриманих і взятих під варту, виконує вироки судів щодо осіб, засуджених до позбавлення волі умовно з відстрочкою, а також до виправних робіт; у передбачених законом випадках здійснює адміністративний нагляд за особами, які відбули покарання.

У сфері охорони власності міліція запобігає, припиняє і розкриває посягання на власність у промисловості, будівництві, торгівлі, на транспорті, у сфері економіки; виявляє та викриває осіб, які займаються спекуляцією, забороненим промислом та ін. Особлива увага у цій роботі приділяється боротьбі з замаскованим розкраданням власності, порушенням правил заняття підприємницькою діяльністю, незаконними валютними операціями, хабарництвом.

Охорону найважливіших та інших об'єктів різних форм власності (державної, колективної, кооперативної, громадської і особистої), а також фізичних осіб на договірних засадах виконують підрозділи Державної служби охорони при органах внутрішніх справ. Окремі підприємства, споруди та інші найважливіші об'єкти (установ Національного банку України, державні архіви, музеї, водосховища з питною водою, гідровузли і водозабірні станції, метрополітен) охороняються спеціальними підрозділами міліції також на основі договорів, які укладаються з відповідними відомствами (юридичними особами).

Взаємодіючи з іншими службами міліції, підрозділи охорони виконують також обов'язки з охорони громадського порядку та боротьби зі злочинністю у місцях охорони об'єктів.

Дедалі більшого поширення у діяльності служби охорони набувають пункти централізованої охорони, які забезпечують збереження майна або об'єктів від злочинних посягань за допомогою технічних засобів.

Запобігання правопорушенням (профілактична діяльність) - важливий напрям роботи міліції, пов'язаної з запобіганням злочинам та іншим правопорушенням, виявленням причин і умов, що сприяють їх вчиненню. На цій основі вживаються заходи профілактичного характеру щодо осіб, які займаються пияцтвом, хворіють на алкоголізм і наркоманію та ведуть антигромадський спосіб життя, безпритульних підлітків та

неповнолітніх правопорушників.

Міліція проводить серед населення правову пропаганду, використовуючи засоби масової інформації (радіо, телебачення, пресу, кіно). Багато в чому успіх, профілактичної роботи міліцейських служб залежить від зв'язку з громадськістю, взаємодії з правоохоронними та іншими державними органами, глибокого аналізу причин правопорушень, цілеспрямованої роботи і правильного використання сил і засобів. Значна частка у загальному змісті виконуваних міліцією обов'язків належить патрульно-постовій службі, наряди якої запобігають і припиняють злочини та інші правопорушення, охороняють державне майно й особисту власність. Важливу роль в охороні громадського порядку, боротьбі зі злочинністю відіграють спеціальні установи міліції (спеціальні приймальники для заарештованих в адміністративному порядку, приймальники-розподільники для осіб, затриманих за бродяжництво, ізолятори тимчасового утримання затриманих і взятих під варту осіб).

Великий обсяг обов'язків виконують дільничні інспектори міліції. Вони безпосередньо запобігають правопорушенням, ведуть боротьбу зі злочинністю, здійснюють нагляд за додержанням актів, які регулюють громадський порядок, вживають заходів щодо охорони державної та особистої власності, забезпечують паспортний режим і виконання правил дозвільної системи, здійснюють нагляд за безпекою дорожнього руху. Це визначає першорядну роль дільничних інспекторів у практичному вирішенні покладених на міліцію завдань.

Реалізуючи профілактичні функції, міліція зобов'язана виявляти причини й умови, що сприяють вчиненню правопорушень, вживати в межах своєї компетенції заходів щодо їх усунення; брати участь у правовому вихованні населення; проводити профілактичну роботу серед осіб, схильних до вчинення злочинів, здійснювати адміністративний нагляд за особами, щодо яких його встановлено, а також контроль за засудженими до кримінальних покарань, не пов'язаних з позбавленням волі.

Для забезпечення виконавчої функції міліція зобов'язана виконувати у межах своєї компетенції кримінальні покарання та адміністративні стягнення, а також прийняті у встановленому законом порядку рішення прокурора, слідчого, суду.

Забезпечуючи кримінально-процесуальні функції, міліція зобов'язана здійснювати досудову підготовку матеріалів за протокольною формою, провадити дізнання, а також слідство у межах, визначених кримінально-процесуальним законодавством; проводити криміналістичні дослідження за матеріалами оперативно-розшукової діяльності, забезпечувати у встановленому порядку участь спеціалістів криміналістичної служби у слідчих діях.

Обов'язки міліції при виконанні охоронної функції полягають у тому, що вона має охороняти на договірних засадах майно громадян, колективне і державне майно, а також майно іноземних держав, міжнародних організацій, іноземних юридичних осіб і громадян, осіб без громадянства; забезпечувати захист фізичних осіб, охорону свідків, потерпілих та інших осіб за їх зверненням, якщо їх життя, здоров'я і майно перебувають у небезпеці у зв'язку з наданням ними допомоги правоохоронним органам у запобіганні та розкритті злочинів.

Інші обов'язки міліції полягають у сприянні забезпеченню відповідно до законодавства режиму воєнного або надзвичайного стану в разі їх оголошення на всій території України або в окремі місцевості; здійсненні приводу до відповідних державних органів або установ згідно з чинним законодавством та з санкції прокурора громадян, які ухиляються від призову на військову службу; наданні у межах своїх повноважень допомоги народним депутатам, представникам державних органів і громадських об'єднань у здійсненні їх законної діяльності, якщо їм чиниться протидія або загрожує небезпека з боку правопорушників; наданні у межах наявних можливостей невідкладної, у тому числі медичної, допомоги особам, які потерпіли від правопорушень і нещасних випадків,

перебувають у небезпечному для життя і здоров'я стані, а також неповнолітнім, які залишилися без опікування; забезпеченні збереження знайдених, вилучених у затриманих і заарештованих осіб і зданих до міліції документів, речей, цінностей та іншого майна, вжитті заходів до повернення їх законним власникам. Міліція несе відповідальність за збереження зданих цінностей і майна.

Для виконання обов'язків з боротьби зі злочинністю міліції надано право викликати громадян і службових осіб у справах про злочини та у зв'язку з матеріалами, що знаходяться в її провадженні, а в разі ухилення без поважних причин від явки за викликом піддавати їх приводу.

Працівники міліції виступають як представники влади. Вони наділені широкими повноваженнями для виконання завдань з охорони громадського порядку і боротьби зі злочинністю, мають право пред'являти визначені вимоги до громадян і посадових осіб, обов'язкові для виконання; застосовувати в необхідних випадках заходи державного примусу. Їх діяльність в основному відбувається на очах у населення, нерідко пов'язана з необхідністю втручання в особисті інтереси людей. Тому їх дії при усій суворості мають бути завжди виправданими, справедливими і зрозумілими для людей.

Для виконання покладених на міліцію обов'язків їй надано необхідні державно-владні повноваження, згідно з якими працівники міліції мають право вимагати від громадян і посадових осіб припинення правопорушень та дій, що перешкоджають здійсненню повноважень міліції, вживати заходів щодо припинення порушень у разі невиконання цих вимог, складати у передбачених законодавством випадках протоколи про адміністративні правопорушення; застосовувати в межах своєї компетенції заходи адміністративного примусу (адміністративно-запобіжні заходи, заходи припинення і стягнення); перевіряти у громадян при підозрі у вчиненні правопорушень особисті та інші документи; затримувати та тримати у спеціально відведених для цього приміщеннях: осіб, підозрюваних у вчиненні злочину, обвинувачених, які переховуються від дізнання, слідства чи суду, засуджених, які ухиляються від виконання кримінального покарання; взятих під варту осіб, осіб, що вчинили правопорушення, за які передбачено стягнення у вигляді адміністративного арешту; неповнолітніх, які залишилися без опікування або вчинили суспільно небезпечні діяння; осіб, які перебували в громадських місцях у нетверезому стані; осіб, які підозрюються у занятті бродяжництвом; осіб, які ухиляються від виконання постанови суду про направлення на примусове лікування від хронічного алкоголізму або наркоманії; осіб з вираженим психічним розладом; військовослужбовців, які вчинили діяння, що підпадають під ознаки злочину або адміністративного правопорушення.

У своїй адміністративній діяльності щодо забезпечення охорони громадського порядку і громадської безпеки міліція має право вимагати від громадян і службових осіб, які порушують громадський порядок, припинення правопорушень та дій, що перешкоджають здійсненню повноважень міліції, а в разі невиконання зазначених вимог застосовувати заходи примусу; перевіряти у громадян при підозрі у вчиненні правопорушень документи, що посвідчують їх особу, а також інші документи, необхідні для з'ясування питання щодо додержання правил, нагляд і контроль за виконання яких покладено на міліцію; складати протоколи про адміністративні правопорушення, здійснювати особистий огляд, огляд речей, вилучення речей і документів, застосовувати інші передбачені законом заходи забезпечення провадження у справах про адміністративні правопорушення; у випадках, передбачених КУпАП накладати адміністративні стягнення або передавати матеріали про адміністративні правопорушення на розгляд інших державних органів, товариських судів, громадських об'єднань або трудових колективів; проводити кіно- і фотозйомку, звукозапис як допоміжні засоби попередження протиправних дій та розкриття правопорушень; проводити фотографування, звукозапис, кіно- і відеозйомку, дактилоскопію осіб, які затримані за підозрою у вчиненні злочину або бродяжництво, взяті під варту, звинувачуються у вчиненні злочину, а також осіб, підданих адміністративному арешту. 3

метою забезпечення громадського порядку, громадської безпеки, охорони життя і здоров'я людей працівники міліції також мають право тимчасово обмежувати або забороняти доступ громадян на окремі ділянки місцевості чи об'єкти; у разі затримання злочинців, при аваріях, інших надзвичайних обставинах обмежувати або забороняти рух транспорту і пішоходів на окремих ділянках вулиць та автомобільних шляхів.

Працівники міліції здійснюють у порядку провадження дізнання і за дорученням слідчих органів у кримінальних справах обшуки, вилучення, допити та інші слідчі дії відповідно до кримінально-процесуального законодавства; здійснюють на підставах і в порядку, встановленому законом, гласні та негласні оперативно-розшукові заходи, фото-, кіно-, відеозйомку і звукозапис, прослуховування телефонних розмов з метою розкриття злочинів; проводять кіно-, фотозйомку і звукозапис як допоміжні засоби попередження протиправних дій та розкриття правопорушень (наприклад, у випадках проведення несанкціонованих зборів, мітингів, вуличних походів і демонстрацій); проводять огляд поклажі, багажу та огляд пасажирів цивільних повітряних, морських і річкових суден. Здійснюючи нагляд за виконанням правил дозвільної системи, міліція має право анулювати виданий підприємству, установі й організації дозвіл на придбання, зберігання і використання зброї, боєприпасів, вибухових речовин і матеріалів, інших предметів та речовин при невиконанні ними встановленого порядку користування і поводження з ними або недоцільності їх дальшого зберігання, вилучати за необхідності зазначені предмети, опечатувати склади, бази й сховища, закривати стрілецькі тири, стенди, збройно-ремонтні та піротехнічні підприємства, магазини, що торгують зброєю і боєприпасами, до усунення порушень відповідних правил; анулювати дозволи на придбання, зберігання і носіння зброї та боєприпасів, видані громадянам, які зловживають спиртними напоями, вживають наркотичні засоби без призначення лікаря, інші одурманюючі засоби, мають психічні захворювання; оглядати з участю адміністрації підприємств, установ, організацій приміщення, де знаходяться зброя, боєприпаси, вибухові, наркотичні та сильнодіючі хімічні, отруйні та радіоактивні речовини і матеріали, з метою перевірки додержання правил поводження з ними; оглядати зброю та боєприпаси, що знаходяться у громадян, а також місця їх зберігання.

У будь-який час працівники міліції мають право входити в житлові приміщення осіб, які перебувають під адміністративним наглядом, з метою перевірки; перебувати на земельних ділянках, у жилих та інших приміщеннях громадян за їхньою згодою, а також на території та у приміщеннях підприємств, установ і організацій з метою забезпечення безпеки громадян, громадської безпеки, запобігання злочину, виявлення і затримання осіб, які його вчинили.

Виконуючи охоронні функції та функції боротьби з економічною злочинністю, міліція має право проводити з участю адміністрації підприємств, установ і організацій огляд виробничих, складських та інших службових приміщень і територій з метою перевірки охорони державного і колективного майна, додержання правил продажу товарів і надання послуг населенню; вимагати від матеріально відповідальних і службових осіб підприємств, установ і організацій відомості та пояснення за фактами порушення законодавства, проведення документальних і натуральних перевірок, інвентаризацій та ревізій виробничої та фінансово-господарської діяльності; витребувати і за необхідності вилучати документи, зразки сировини і продукції, опечатувати каси, приміщення та місця зберігання документів, грошей та товарно-матеріальних цінностей.

Виконуючи функції щодо забезпечення безпеки дорожнього руху, міліція має право зупиняти транспортні засоби в разі порушення правил дорожнього руху, наявних ознак, що свідчать про технічну несправність транспорту або забруднення навколишнього середовища, а також за наявності даних про те, що він використовується з протиправною метою, оглядати транспортні засоби і перевіряти у водіїв документи на право користування й керування ними, дорожні листи та відповідність вантажів, що

перевозяться, товарно-транспортним документам; проводити технічний огляд автотранспорту; організувати за необхідності медичний огляд водіїв, затримувати, відстороняти від керування транспортними засобами осіб, які перебувають у стані сп'яніння, а також тих, які не мають документів на право керування або користування транспортними засобами, позбавляти водіїв у передбачених законодавством випадках права керування транспортними засобами; використовувати передбачені нормативними актами технічні засоби для виявлення та фіксації порушень правил дорожнього руху, забороняти експлуатацію транспортних засобів, технічний стан яких загрожує безпеці дорожнього руху чи навколишнього середовища або номери агрегатів яких не відповідають записам у реєстраційних документах; відвідувати підприємства, установи й організації для виконання контрольних і профілактичних функцій щодо забезпечення безпеки дорожнього руху; вимагати від відповідних організацій усунення порушень правил утримання шляхів, обмежувати або забороняти проведення ремонтно-будівельних та інших робіт, інших заходів на вулицях і автомобільних шляхах.

З метою вжиття профілактичних заходів міліція має право виявляти і вести облік осіб, які підлягають профілактичному впливу, на підставі та в порядку, встановлених законодавством, вносити їм офіційне застереження про неприпустимість протиправної поведінки; вести профілактичний облік правопорушників, криміналістичний та оперативний обліки в обсязі, структурі й порядку, що визначаються завданнями, покладеними на міліцію; повідомляти з метою профілактичного впливу державним органам, громадським об'єднанням, трудовим колективам і громадськості за місцем проживання особи про факти вчинення нею адміністративного правопорушення; вносити відповідним державним органам, громадським об'єднанням або службовим особам, підприємствам, організаціям обов'язкові для розгляду подання про необхідність усунення причин і умов, що сприяють вчиненню правопорушень.

Крім зазначених, працівники міліції мають й інші права: одержувати безперешкодно та безкоштовно від підприємств, установ та організацій, громадських об'єднань відомості, необхідні у справах про злочини та у зв'язку з матеріалами про правопорушення, що перебувають у провадженні міліції; користуватися безплатно всіма видами громадського транспорту міського, приміського і місцевого сполучення (крім таксі), а також попутним транспортом. Працівники підрозділів на транспорті у межах обслуговуваних дільниць, крім того, мають право на безплатний проїзд у поїздах, на річкових і морських судах. Під час службових відряджень працівники міліції мають право на позачергове придбання квитків на всі види транспорту й розміщення в готелях при пред'явленні службового посвідчення та посвідчення про відрядження.

У разі невідкладних службових поїздок вони забезпечуються квитками на проїзд незалежно від наявності місць; можуть використовувати безпосередньо транспортні засоби, що належать підприємствам, установам, організаціям і громадянам (крім транспортних засобів дипломатичних, консульських та інших представництв іноземних держав, міжнародних організацій, транспортних засобів спеціального призначення), для проїзду до місця події, стихійного лиха, доставки в лікувальні заклади осіб, які потребують невідкладної медичної допомоги, для переслідування правопорушників та їх доставки в міліцію; користуватися у невідкладних випадках безперешкодно і безплатно засобами зв'язку, що належать підприємствам, установам і організаціям, а засобами зв'язку, що належать громадянам, - за їх згодою; користуватися безплатно засобами масової інформації з метою встановлення обставин вчинення злочинів та осіб, які їх вчинили, свідків, потерпілих, розшуку злочинців, які втекли, осіб, які пропали безвісти, та з іншою метою, що пов'язана з необхідністю подання допомоги громадянам, підприємствам, установам і організаціям у зв'язку з виконанням міліцією покладених на неї обов'язків. Здійснюючи охорону громадського порядку та боротьбу із злочинністю, міліція, керуючись нормами кримінально-процесуального законодавства, виконує функції дізнання; порушує

кримінальні справи, провадить невідкладні слідчі дії щодо встановлення та закріплення слідів злочину - огляди, обшуки, виїмки, затримання і допит підозрюваних, допит потерпілих, свідків. Це регулює відносини міліції з іншими органами, підприємствами, установами, організаціями та громадянами, адже у таких випадках міліція виступає як орган дізнання і в межах своєї компетенції бере участь у розслідуванні злочинів. Розглянуті напрями роботи міліції становлять окремий бік єдиної діяльності міліції щодо охорони громадського порядку, боротьби зі злочинністю, охорони власності, профілактики правопорушень, які тісно взаємопов'язані.

Законодавством встановлені загальні для усіх працівників міліції обов'язки, які вони повинні виконувати незалежно від службового становища та посади, що обіймають: попереджувати і припиняти злочини та інші правопорушення, забезпечувати захист особи, прав і свобод громадян від протиправних посягань. Крім того, кожний працівник міліції виконує регламентовані правовими актами конкретні службові функції, пов'язані з зайняттям відповідної посади у міліцейському апараті, підрозділі, стройовій частині. Деякими обов'язками та правами законодавство наділяє лише посадових осіб. Наприклад, застосовувати адміністративні стягнення за дрібне хуліганство, появу у громадських місцях у нетверезому стані, розлиття спиртних напоїв у громадських місцях правомочні тільки начальники міліції та їх заступники. Ці повноваження не можуть бути делеговані іншим посадовим особам.

Особовий склад міліції становлять працівники, які проходять державну службу в підрозділах міліції, їм відповідно до чинного законодавства присвоюються спеціальні звання міліції.

Працівники міліції мають єдиний формений одяг, зразки якого затверджуються Кабінетом Міністрів України, їм видається службове посвідчення.

Порядок та умови проходження служби в міліції регламентуються Положенням про проходження служби особовим складом органів внутрішніх справ, затверджуваним Кабінетом Міністрів України. Особи, прийняті на службу до міліції, у тому числі слухачі й курсанти училищ міліції, які перебувають на військовому обліку, на час служби знімаються з нього і перебувають у кадрах МВС України. Навчання в училищах МВС України після здобуття середньої освіти прирівнюється до проходження військової служби. Дисциплінарний статут органів внутрішніх справ України затверджується Верховною Радою України.

Працівник міліції є представником державного органу виконавчої влади, і його законні вимоги обов'язкові для виконання громадянами і службовими особами. При виконанні покладених на нього обов'язків працівник міліції керується тільки законом, діє в його межах і підпорядковується начальникам - своєму безпосередньому та прямому. Ніхто інший, за винятком уповноважених службових осіб, не може втручатися в законну діяльність працівника міліції. Захист життя, здоров'я, честі, гідності, майна співробітника міліції та членів його сім'ї гарантуються законом.

Образа працівника міліції, опір, погроза, насильство та інші дії, які перешкоджають виконанню покладених на працівника міліції завдань, тягнуть за собою встановлену законом відповідальність.

Працівник міліції має право оскаржити до суду прийняті щодо нього рішення службових осіб органів внутрішніх справ, якщо вважає, що вони ущемляють його гідність і особисті права, які не пов'язані зі службовою діяльністю. Звільнення працівника міліції зі служби у зв'язку з обвинуваченням у вчиненні злочину допускаються тільки після набуття обвинувачувальним вироком законної сили. У разі затримання працівника міліції за підозрою у вчиненні злочину або обрання щодо нього запобіжного заходу у вигляді тримання під вартою він перебуває у призначених для цього установах органів внутрішніх справ окремо від інших осіб або на гарнізонній гауптвахті.

Держава гарантує працівникам міліції соціальний захист. Вони користуються пільгами при

розподілі житла, встановленні квартирних телефонів, влаштуванні дітей у дошкільні заклади, вирішенні питань соціально-побутового забезпечення у порядку, передбаченому законодавством України.

3. Служба безпеки України.

Служба безпеки України - державний правоохоронний орган спеціального призначення, який забезпечує державну безпеку України. Завданнями Служби безпеки України є:

- захист державного суверенітету, конституційного ладу, територіальної цілісності, економічного, науково-технічного та оборонного потенціалу України, законних інтересів держави та прав громадян від розвідувально-підривної діяльності іноземних спеціальних служб, посягань з боку окремих організацій, груп та осіб;

- попередження, виявлення, припинення й розкриття злочинів проти миру та безпеки людства, тероризму, корупції та організованої злочинної діяльності у сфері управління та економіки, інших протиправних дій, які безпосередньо створюють загрозу життєво важливим інтересам України. Служба безпеки України підпорядкована Президентові України та підконтрольна Верховній Раді України.

Діяльність Служби безпеки України, її органів і співробітників ґрунтується на засадах законності, поваги до прав і гідності особи, позапартійності й відповідальності перед народом України. В оперативно-службовій діяльності Служба безпеки України дотримується принципів поєднання єдиноначальності й колегіальності, гласності й конспірації.

Діяльність Служби безпеки України відбувається на основі дотримання прав і свобод людини. Органи і співробітники Служби безпеки України повинні поважати гідність людини і виявляти до неї гуманне ставлення, не допускати розголошення відомостей про особисте життя людини. У виняткових випадках із метою припинення та розкриття державних злочинів окремі права та свободи особи можуть бути тимчасово обмежені в порядку і межах, визначених Конституцією та законами України.

Неправомірне обмеження законних прав і свобод людини є неприпустимим і тягне за собою відповідальність згідно з законодавством. Орган Служби безпеки України в разі порушення його співробітниками під час виконання службових обов'язків прав чи свобод людини повинен вжити заходів до поновлення цих прав і свобод, відшкодування заподіяної моральної та матеріальної шкоди, притягнення винних до відповідальності.

Служба безпеки України на вимогу громадян України у місячний строк зобов'язана дати їм письмові пояснення з приводу обмеження їхніх прав чи свобод. Такі особи мають право оскаржити до суду неправомірні дії посадових (службових) осіб та органів Служби безпеки України.

Діяльність партій, рухів та інших громадських об'єднань, що мають політичні цілі, у Службі безпеки України забороняється.

Систему Служби безпеки України складають Центральне управління Служби безпеки України, підпорядковані йому регіональні органи. Служба безпеки Республіки Крим, органи військової контррозвідки, військові формування, а також навчальні, науково-дослідні та інші заклади Служби безпеки України. Організаційна структура Служби безпеки України визначається Президентом України.

Центральне управління Служби безпеки України, інші органи та установи, що входять до системи Служби безпеки України, є юридичними особами, мають печатку з зображенням державного герба України та своїм найменуванням, інші печатки і штампи, рахунки в банках, у тому числі валютні.

Організація та порядок діяльності Служби безпеки України регулюються Законом України "Про Службу безпеки України" від 25 березня 1992р. Закон складається з 7 розділів (36 статей).

Розділ I. Загальні положення.

Розділ II. Система і організація діяльності Служби безпеки України.

Розділ III, Кадри Служби безпеки України;ї

Розділ IV, Повноваження Служби безпеки України;ї

Розділ V , Соціальний і правовий захист військовослужбовців і працівників Служби безпеки України;ї

Розділ VI Контроль і нагляд за діяльністю Служби безпеки України;ї

Розділ. VII Відповідальність за правопорушення у сфері діяльності Служби безпеки України.

4.Податкова служба України.

Надійність та ефективність податкової системи залежить від двох чинників: раціональності побудови податкової системи і рівня організації податкової служби держави.

Податкова служба - це сукупність державних органів, які організують і контролюють надходження податків, податкових і окремих видів неподаткових платежів.

Формування податкової служби України розпочалось у 1991 році, що було пов'язане з переходом від системи платежів у бюджет до системи оподаткування. За умов податкового методу формування доходів бюджету вкрай необхідна самостійна, чітко організована і міцна державна служба, яка здійснює контроль у сфері оподаткування. Раніше окремих податкових органів не існувало. У складі Міністерства фінансів та його підрозділів в областях, районах, містах виділялись відповідно управління, відділи та інспекції державних доходів. Вони несли відповідальність за дотриманням чинного порядку збирання бюджетних доходів і за виконання плану надходжень платежів до бюджету. У 1991 році при Міністерстві фінансів була створена Державна податкова інспекція України, а в 1996 році на базі Державної податкової інспекції України та підрозділів Міністерства внутрішніх справ України з боротьби з кримінальним приховуванням прибутків від оподаткування була створена Державна податкова адміністрація України, якій надали статус центрального органу виконавчої влади.

До системи органів державної податкової служби належать: Державна податкова адміністрація України, державні податкові адміністрації в Автономній Республіці Крим, областях, містах Києві та Севастополі, державні податкові інспекції в районах, містах (крім міст Києва та Севастополя), районах у містах (рис.3). У складі органів державної податкової служби функціонують відповідні спеціальні підрозділи з боротьби з податковими правопорушеннями (далі - податкова міліція) і підрозділи з питань адміністрування акцизного збору і контролю за виробництвом та обігом підакцизних товарів.

Державна податкова адміністрація України залежно від кількості платників податків та інших місцевих умов може утворювати міжрайонні (на два і більше районів), об'єднані (на місто і район) державні податкові інспекції та у їх складі відповідні підрозділи податкової міліції.

У Державній податковій адміністрації України та державних податкових адміністраціях в Автономній Республіці Крим, областях, містах Києві та Севастополі утворюються колегії, які є дорадчими органами і розглядають найважливіші напрями діяльності відповідних державних податкових адміністрацій.

Державну податкову службу України очолює Голова Державної податкової адміністрації України, якого призначає на посаду та звільняє з посади Президент України за поданням Прем'єр-міністра України.

Державні податкові адміністрації в Автономній Республіці Крим, областях, містах Києві та Севастополі очолюють голови, які призначаються на посаду і звільняються з посади Кабінетом Міністрів України за поданням Голови Державної податкової адміністрації України.

Державні податкові інспекції в районах, містах (крім міст Києва та Севастополя), районах у містах, міжрайонні та об'єднані державні податкові інспекції очолюють начальники, які

призначаються на посаду і звільняються з посади Головою Державної податкової адміністрації України за поданням голів відповідних державних податкових адміністрацій в Автономній Республіці Крим, областях, містах Києві та Севастополі.

Начальники управлінь податкової міліції призначаються Головою Державної податкової адміністрації України.

Таким чином, податкова служба України має три рівні:

-Державну податкову адміністрацію України - вища ланка;

-державні податкові адміністрації в Автономній Республіці Крим, областях, містах Києві та Севастополі - середня ланка;

-державні податкові інспекції в районах, містах (крім міст Києва та Севастополя), районах у містах, міжрайонні та об'єднані державні податкові інспекції - базова ланка.

Головними завданнями державної податкової служби України є:

здійснення контролю за додержанням податкового законодавства, правильністю обчислення, повнотою і своєчасністю сплати до бюджетів, державних цільових фондів податків і зборів (обов'язкових платежів), а також неподаткових доходів, установлених законодавством (далі - податки, інші платежі);

внесення у встановленому порядку пропозицій щодо вдосконалення податкового законодавства;

прийняття у випадках, передбачених законом, нормативно-правових актів і методичних рекомендацій з питань оподаткування;

формування та ведення Державного реєстру фізичних осіб - платників податків та інших обов'язкових платежів, Єдиного банку даних про платників податків - юридичних осіб;

роз'яснення законодавства з питань оподаткування серед платників податків;

запобігання злочинам та іншим правопорушенням, віднесеним законом до компетенції податкової міліції, їх розкриття, припинення, розслідування та провадження у справах про адміністративні правопорушення.

5. Нотаріат його завдання.

Нотаріат в Україні - система органів і посадових осіб, на яких покладено обов'язок посвідчувати права, в також факти, що мають юридичне значення, та вчиняти інші передбачені законодавством нотаріальні дії з метою надання їм юридичної вірогідності.

Учинення нотаріальних дій в Україні покладається на нотаріусів, які працюють у державних нотаріальних конторах, державних нотаріальних архівах (державні нотаріуси) або мають приватну нотаріальну практику (приватні нотаріуси). Документи, оформлені державними і приватними нотаріусами, мають однакову юридичну силу.

У населених пунктах, де немає нотаріусів, певні визначені законом нотаріальні дії вчиняються уповноваженими на це посадовими особами виконавчих комітетів сільських, селищних, міських Рад народних депутатів.

Учинення нотаріальних дій за кордоном покладається на консульські установи України, а у випадках, передбачених чинним законодавством, - на дипломатичні представництва України.

Посвідчення заповітів і доручень, прирівняних до нотаріальних, може провадитись в особливих випадках також:

головними лікарями, їхніми заступниками з медичної частини або черговими лікарями цих лікарень, лікувальних закладів, санаторіїв, а також директорами й головними лікарями будинків для престарілих та інвалідів;

капітанами морських суден або суден внутрішнього плавання, що плавають під прапором України;

начальниками розвідувальних, арктичних та інших подібних до них експедицій;

начальниками, їхніми заступниками з медичної частини, старшими та черговими лікарями госпіталів, санаторіїв та інших військово-лікувальних закладів;

командирами (начальниками) військових частин, з'єднань, установ і закладів;

начальниками місць позбавлення волі.

Нотаріусом може бути громадянин України, який має вищу юридичну освіту (університет, академія, інститут) і пройшов стажування протягом шести місяців у державній нотаріальній конторі або в нотаріуса, що має приватну нотаріальну практику, склав кваліфікаційний іспит та одержав свідоцтво про право на заняття нотаріальною діяльністю. Не може бути нотаріусом особа, яка має судимість.

Нотаріус не може перебувати в штаті інших державних, приватних і громадських підприємств та організацій, вдаватися до підприємницької та посередницької діяльності, виконувати іншу оплачувану роботу, крім складання проектів угод і заяв, виготовлення копій документів і виписок із них, давання роз'яснень із питань учинення нотаріальних дій, консультацій правового характеру, а також викладацької та наукової роботи у вільний час. Нотаріус зобов'язаний:

виконувати свої професійні обов'язки відповідно до закону і принесеної присяги; сприяти громадянам, підприємствам, установам та організаціям у здійсненні їхніх прав та захисті законних інтересів, роз'яснювати права та обов'язки, попереджати про наслідки вчинюваних нотаріальних дій для того, щоб юридична необізнаність не могла бути використана їм на шкоду;

зберігати в таємниці відомості, одержані ним за вчинення нотаріальних дій; відмовити у вчиненні нотаріальної дії в разі її невідповідності законодавству України або міжнародним договорам.

Органами нотаріату вчиняються такі нотаріальні дії:

- 1) посвідчуються угоди (договори, заповіти, доручення, шлюбні контракти та ін.);
- 2) вживаються заходи з охорони спадкового майна;
- 3) видаються свідоцтва про право на спадщину;
- 4) видаються свідоцтва про право власності на частку в спільному майні подружжя;
- 5) видаються свідоцтва про придбання жилих будинків із прилюдних торгів;
- 6) видаються дублікати документів, що зберігаються у справах нотаріальної контори;
- 7) накладається заборона відчуження жилого будинку, квартири, дачі, садового будинку, гаража, земельної ділянки, іншого нерухомого майна;
- 8) засвідчується вірність копій документів та виписок із них;
- 9) засвідчується справжність підпису на документах;
- 10) засвідчується вірність перекладу документів з однієї мови іншою;
- 11) посвідчується факт, що громадянин є живим;
- 12) посвідчується факт перебування громадянина в певному місці;
- 13) посвідчується тотожність громадянина з особою, зображеною на фотокартці;
- 14) посвідчується час пред'явлення документів;
- 15) передаються заяви фізичних і юридичних осіб іншим фізичним і юридичним особам;
- 16) приймаються в депозит грошові суми та цінні папери;
- 17) вчиняються виконавчі написи;
- 18) вчиняються протести векселів;
- 19) пред'являються чеки до платежу і посвідчується неоплата чеків;
- 20) вчиняються морські протести;
- 21) приймаються на зберігання документи. Державні нотаріуси в державних нотаріальних архівах видають дублікати й засвідчують вірність копій та виписок із документів, що зберігаються у справах цих архівів.

Правове регулювання нотаріату в Україні, видів і порядку вчинення нотаріальних дій здійснюється Законом України "Про нотаріат" від 2 вересня 1993р. Закон складається з 4 розділів (17 глав):

Розділ I. Нотаріат в Україні.

Глава 1. Загальні положення.

Глава 2. Державні нотаріальні контори і державні нотаріальні архіви.

Глава 3. Приватна нотаріальна діяльність.

Розділ II. Повноваження щодо вчинення нотаріальних дій.

Розділ III. Правила вчинення нотаріальних дій.

Глава 4. Загальні правила вчинення нотаріальних дій.

Глава 5. Посвідчення угод.

Глава 6. Вжиття заходів до охорони спадкового майна.

Глава 7. Видача свідоцтв про право на спадщину.

Глава 8. Видача свідоцтва про право власності на частку в спільному майні подружжя.

Глава 9. Видача свідоцтва про придбання жилих будинків з прилюдних торгів.

Глава 10. Накладання заборони відчуження нерухомого майна.

Глава 11. Засвідчення вірності копій документів і виписок з них, справжності підписів і вірності перекладу.

Глава 12. Посвідчення фактів.

Глава 13. Прийняття в депозит грошових сум і цінних паперів.

Глава 14. Вчинення виконавчих написів.

Глава 15. Вчинення протестів векселів, пред'явлен-ня чеків до платежу і посвідчення несплати чеків.

Глава 16. Вчинення морських протестів.

Глава 17. Прийняття документів на зберігання.

Розділ IV. Застосування законодавства іноземних держав. Міжнародні договори.